

LE FORZE PRODUTTIVE DELL'ITALIA FASCISTA

PROIZVAJALNE SILE FAŠISTIČNE ITALIJE

GRUPPO VETRARIO "SAGRAS" STEKLARSKA SKUPINA "SAGRAS"

MILANO - POLA - NAPOLI

La SILICE purissima estratta dalle cave istriane
Najčistejša KREMENICA, ki jo kopiže v istrskih jamah

S. A. INDAGRAR Capitale versato L. 800.000
Sede in MILANO Via Bigli 1 - Stabilimento in POLA

si trasforma nello stabilimento di Napoli della
se pretori v napolitanskem podjetju

S. A. CRISTALLERIA NAZIONALE Capitale versato L. 7.000.000
Sede in NAPOLI Corso Malta 150 - Dep. in MILANO Via Jenner 68

in cristallo, mezzo cristallo e vetro temperato per articoli da tavola; tubo di vetro neutro
"NEUTREX ULTRA 1941" e normale per applicazioni scientifiche e sanitarie;
v kristal, polkristal in temperirano steklo za namizno posodje; nevtralne steklene cevi
"NEUTREX ULTRA 1941" in normalne za znanstvene in zdravstvene namene.

La S. A. SOFFIERIE COLI-ARBINOLO-MONTI, SASCAM'
Capitale versato L. 2.000.000 - Sede in MILANO Via Bigli 28

nei suoi stabilimenti di Milano, Sesto S. G., Vergiate, Torino, Siena e Napoli, con questi tubi produce
izdeluje v svojih podjetjih v Milano, Sesto S. G., Vergiatih, Torino, Sieni in Napoliju iz teh cevi

Fiale - Fialoni - Tubetti - Tubi orlo a vite - Bottiglie isolanti e Articoli di vetro soffiato
Fiole-Floice-Cevke-Cevi z vijakastim robom-Steklenice in predmete iz napihnjene stekla

La Ditta Comm. PAOLO SOPRANI & FIGLI - CASTELFIDARDO

(fondata nel 1863) che per
prima ha diffuso tale stru-
mento in tutto il mondo, è
garanzia di
perfezione, eleganza e sonorità

Chiedetela presso il Vostro
abituale fornitore

(istituita nel 1863) da je
prva razširila ta instrument
po vsem svetu, je zadostno
jamstvo

popolnosti, eleganze in zvočnosti

Zahtevajte jo pri Vašem
stalnem dobavitelju

LA REGINA DELLE
FISARMONICHE

KRALJICA
HARMONIK

UBALDO BONTEMPI

FABBRICA FISARMONICHE
CASTELFIDARDO
(ANCONA)

CATALOGHI
A RICHIESTA

CENIKI
NA ZAHTEVO

J. N. VOLKHAMER

OSOJANI

ZGODOVINSKI ROMAN

»Nenavadni običaj, da smejo, dokler sedi kmet na kamenu,
Partovčani in Gradnikarji nemoteno kositi travnike in po mili
volji požigati, kaže le, kakšna brezpravnost bi gospodovala, ako
bi ne bilo vladarja.«

Tem škofovim besedam je dodal osojski opat:
»Še nekaj je povzročilo, žal, tako razširjeno podivjanost.
Ljudje so začeli verovati, da bo leta 1000. po Kristusovem rojstvu
ali kmalu zatem konec sveta. Malo je bilo takih, ki so se zaradi
tega pokorili in pripravljali za zadnjo uro, večinoma pa so, pri-
čakujoč od dne do dne konca, opuščali delo in zapravljali ter
obubožali, otroci pa so postali ob blodnjah in praznoverju star-
šev roparji in tatovi.«

»Kaj pa zmaj, o katerem pripovedujejo, ali je tudi samo
plod domisljije in vražje?« je vprašal Markvard.

»O ne,« je odgovoril nekdo od spodnjega konca mize, »kar
nas prebiva ob jezeru — in tu nas je dosti takih zbranih — vsi
opažamo, kako zmaj od leta do leta raste in nam vedno bolj po-
žrešen ropa živino, a včasih požre tudi kakega neprevidnega
človeka!«

»Kaj ni v vaših krajih nobenega tako pogumnega viteza, da
bi se spravil nad pošastno žival in jo pokončal?« je hotel ve-
deti vojvoda.

»Mnogi so že poskusili,« je povedal nekdo drugi s spodnje-
ga konca, »a nikomur se ni posrečilo, pač pa je marsikdo izgubil
življenje.«

»To je sramota za Koroško!« je menil vojvoda, ki se mu je
zdelo za malo, da bi kak vitez ne mogel strahovati in končati
pošasti.

»Gospod vojvoda, žival je neranjiva, ker ima luskinе kakor
iz kamna, skozi katere ne prede najostrejša puščica; in tudi za-
bosti ga ni mogoče!« je pojasnil tretji gost iz objezerskih
krajev.

»Potem ga je treba z gorjačami pobiti! Razglasite v svojem
okolišu, da bogato obdarim tistega, ki bi ubil zmaja,« je ukazal
vojvoda.

»Jaz sem videl že večkrat to pošast in lahko rečem, da si
tega nihče ne bo upal,« se je spet oglasil nekdo iz spodnjega
konca.

»O, jaz bi pa vedel za takega, ki bi bil zmaju kos,« se je
spomnil osojski opat. »Neki tlačen je, ki je ušel z Wildensteina
in se naselil pri nas ob Trebinskem gozdu, kar sem vse uredil
z rajnim Wildensteincem. Mož je silen orjak.«

»Osvobodim ga, ako se mu posreči, vas pa odškodujem,« je
obljubil Markvard opatu.

»To je pa gotovo Blagoša,« je uganil Aribi. »Ali še živi?
Mislim, da ga je pošast z jelenom vred požrla. Zaslužil bi za
vso divjačino, ki mi jo je postrelila!«

»Divjačine je tako skoraj preveč, svojo kazen je pa prestal
in zato na njegov prestop ne smemo več misliti. Ker se je
rešil jelena, se mi zdi, da mora res biti tako močan, da bo ngal
tudi zmaja!« se je zavzel vojvoda za nekdanjega obsojenca.

»Pa so še drugi in drugačni zmaji,« se je razhudil ob tej
priliki Kolničar. »Moj sosed z Vranje peči gleda poželjivo na
Kolnico, da bi jo požrl, če bi se ne bal, da bi mu običajni moji
trdni zidovi v grlu! Tratar ne da Babenberžanom v Podkloštru
ne eno noč mirno spati, Ponikvarji pa so si naropali silno boga-
stva! Teh pajdašev seveda danes ni tu!«

»Če bi živel še stari cesar, ta bi že ukrotil take zdrharje!«
je menil Khevenhüller.

»Tudi Henrik IV. ni kar takol! Svojo hrabrost je pokazal že
z več zmagami nad nemirnimi Saksi,« je vojvoda čutil potrebo,

da pohvali vladajočega cesarja, kar pa Goričanu ni bilo všeč,
češ da bi bil bolj storil, če ne bi dražil s svojim objestnim udri-
hanjem Saksov, ki se še niso zrasli z Nemčijo.

Ker je Markvard le zagovarjal cesarja in ga hvalil, da je
dober in velikodušen, lep, dostojanstven in da že s pogledom
sleherne pridobi, mu je Goričan oponesel, da je strasten,
omahljiv, da zanemarija svojo čednostno ženo in zalezuje povsod
drugo. Na Markvardovo pripombo, da niso postavljeni, da bi
sodili cesarjevo zasebno življenje, se je Goričan razvnel:

»Kaj pa njegovo obnašanje v Goslarju, o tem pa vendar
smemo govoriti? Povabil je duhovsko in posvetno gosposko na
zborovanje zaradi nujnih državnih zadev in ko so bili zbrani, so
moralj čakati. Od ure do ure, ko so hoteli vedeti, kdaj začne,
jim je ukazoval, naj čakajo, ker je medtem kockal. Pozno zvečer
pa jim je sporočil, da jih ne potrebuje in naj kar odidejo. Ne-
sramnost taka!«

Markvard se ni dal ugnati, še se je zavzel za svojega vla-
darja, češ, kdo bi ne bil nejevoljen, če bi ga tako izigravali, kot
so cesarja, ki je že kot otrok izgubil očeta in so ga potem z zvi-
jačo odpeljali materi ter ga vzgajali po svoje, ustrezajoč vsaki
njegovi želji, da bi si pozneje pridobili njegovo naklonjenost.
Mati da ni hotela čakati posledice slabe vzgoje in je šla v neki
samostan v Italiji, medtem pa, da so dali štirinajstletnemu žezlo
v roko. Da pa je zlorabljal v taki starosti veliko moč, ki so mu
jo zaupali, zlasti ko je tako hister, se ni čuditi. Glede Saksov
pa, da je treba vedeti, kako se spet in spet puntajo, uklonijo in
puntajo, da so z dvajsetimi tisoči napadli Harzburg in da je
le tvegan nočni beg cesarja rešil. Kadar koli pa je podelil kako
vojvodstvo ali škofijo, da si je pridobil enega nehvaležnika več
in celo vrsto nezadovoljencev, kar je vojvoda dokazal z zgledi,
navajajoč, kako so se na Bavarskem, švabskem in v Porenju Po-
rotilli in napravili zvezo proti cesarju, katero vodil Rudolf Po-
renski, ki se je poročil s princezino Matildo in dobil z njo voj-
vodstvo švabsko. Prav tako hvaležen kakor ta čudni syak da je
bil tudi Zähringer, ki mu je cesarica mati kot regentinja podeli-
la Koroško, a je prešel očitno k cesarjevim sovražnikom.

